

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5597/2022
22.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Оливера Поповић Јадранин из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Срђан Нешковић из ..., ради престанка издржавања или измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 14/22 од 27.01.2022. године, на седници одржаној 22.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 14/22 од 27.01.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Обреновцу П2 17/20 од 15.04.2021. године, ставом првим изреке усвојен је главни тужбени захтев тужиоца и укинута обавеза тужиоца да издржава тужену, утврђена пресудом Општинског суда у Обреновцу П 801/07 од 2.10.2008. године. Ставом другим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 14/22 од 27.01.2022. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је одбијен као неоснован главни тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се укине његова обавеза да издржава тужену, утврђена пресудом Општинског суда у Обреновцу П 801/07 од 02.10.2008. године. Ставом другим изреке укинута је решење о трошковима поступка из става другог изреке првостепене пресуде и у том делу предмет је враћен првостепеном суду на даљи поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је према садржини у ставу првом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), у вези члана 202. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005, 72/2011-др.закон и 6/2015), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити из члана 374. став 1. ЗПП коју ревидент истиче, без указивања на то која је одредба закона погрешно примењена или није примењена, а што је могло бити од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Општинског суда у Обреновцу П 801/07 од 02.10.2008. године обавезан је овде тужилац да на име свог доприноса за издржавање ћерке мал. ББ плаћа месечно износ од 25% од своје месечне зараде, умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, почев од 22.01.2008. године па убудуће док обавеза по закону траје. Решењем Градске управе Града Београда од 13.07.2020. године туженој је одобрена промена презимена са АА на ББ. Из уверења ... факултета од 16.10.2020. године произлази да је тужена самофинансирајући студент овог факултета и да је школске 2020/21 уписала другу годину студија, а из уверења о положеним испитима од 30.10.2020. године да је тужена у 2019. години положила 5 испита, а 01.02.2020. године један испит. Тужилац је навео да су се измениле околности од доношења претходне одлуке, добио је још једно дете које похађа четврти разред основне школе, супруга му је незапослена, он зарађује око 80.000,00 динара и сматра да тужена не похађа наставу редовно. Тужена као редован студент похађа све предиспитне обавезе у смислу колоквијума, вежби, консултација и сл.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да се школовање тужене не може сматрати редовним, због чега тужена нема право на издржавање од тужиоца као оца у смислу члана 155. став 2. Породичног закона, јер није редовно полагаала испите и благовремено уписала наредну школску годину, због чега је приликом одлучивања о главном тужбеном захтеву тужиоца, нашао да је исти основан те је укинуо обавезу издржавања која је за тужиоца била конституисана пресудом Општинског суда у Обреновцу П 801/07 од 02.10.2008. године.

Другостепени суд је побијаном пресудом преиначио првостепену пресуду у погледу основног тужбеног захтева тако што га је одбио као неоснован, оценивши да чињеница да тужена није дала све испите из прве године, тј да има одређени временски заостатак у студирању није разлог за оцену статуса тужене као ванредног студента, с обзиром на садржину уверења факултета који похађа. С обзиром на то, као и да је тужилац здрав и радно способан, по оцени другостепеног суда издржавање пунолетне ћерке за тужиоца не представља очигледну неправду у смислу члана 155. став 4. ПЗ, те нису испуњени услови за престанак његове обавезе издржавања тужене.

По оцени Врховног касационог суда правилно је другостепени суд применио материјално право доносећи побијану одлуку, док се ревизијским наводима тужиоца неосновано указује на супротно.

Одредбом члана 155. став 1. Породичног закона прописано је да пунолетно дете које је неспособно за рад, а нема довољно средстава за издржавање, има право на издржавање од родитеља све док такво стање траје, ставом 2. да пунолетно дете које се редовно школује има прао на издржавање од родитеља сразмерно њиховим могућностима, а најкасније до навршене 26. године живота, ставом 4. да нема право на издржавање пунолетно дете ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за родитеље, односно друге крвне сроднике. Критеријуми за одређивање издржавања прописани су чланом 160. Породичног закона и зависе од утврђених потреба повериоца издржавања и могућности дужника издржавања.

Дакле, законска обавеза родитеља да сразмерно својим могућностима издржава пунолетно дете које се редовно школује условљена је обавезом пунолетног детета да извршава своје школске обавезе, редовно полаже испите и по истеку једне школске године упише наредну годину студија, изузев ако је дете из оправданих разлога у томе спречено. Обавеза родитеља да у смислу члана 155. став 2. Породичног закона издржавају пунолетно дете постојаће уколико је до продуженог школовања детета дошло из оправданих разлога или заостатак у школовању није знатан и не може се приписати немару детета.

Неосновано се ревизијом истиче да издржавање тужене за тужиоца представља очигледну неправду и да тужена није на редовном школовању с обзиром да испите не полаже редовно.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужена самофинансирајући студент ... факултета, да је уписала другу годину студија и да је положила 5 испита из прве године и један из друге године. Чињеница да постоји одређено временско кашњење у полагању испита не може се приписати немару тужене јер то кашњење није знатно и јер тужена испуњава све своје друге студентске обавезе (полаже колоквијуме, слуша предавања, иде на консултације и сл.). Имајући у виду наведено, другостепени суд је правилно оценио да ова околност не може узети основ за третирање тужене као ванредног студента, посебно имајући у виду отежавајуће околности изазване пандемијом Covid 19, које су отежале уобичајени ритам и обавезе све деце која се школују, па тако и студената.

Без утицаја су наводи ревизије да тужилац има супругу која је незапослена и још једно дете школског узраста а да је он сада пензионер са мањим примањима у односу на време када је био у радном односу, јер су ове околности од значаја за оцену основаности евентуалног тужбеног захтева тужиоца о коме првостепени суд још није одлучивао, а не за оцену основаности главног тужбеног захтева.

На основу изнетог, применом члана 414. ЗПП у вези члана 202. Породичног закона, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима поступка донета је применом члана 165. став 1. у вези чланова 153. и 154. Закона о парничном поступку, с обзиром да тужилац чија је ревизија одбијена као неоснована нема право на накнаду трошкова ревизијског поступка.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**